RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2004/47 Le

i n d e k l a c h t nr. 2003.3354 (096.03)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft met ingang van 1 december 1989 bij verzekeraar een beleggings-verzekering op zijn eigen leven gesloten. Premie is verschuldigd tot de berekeningsdatum (4 december 2025) of eerder overlijden. Bij arbeids-ongeschiktheid vindt gedeeltelijke premievrijstelling plaats. Verzekeraar heeft de ontvangen premies belegd in een tweetal fondsen en aan klager waarde-eenheden (units A en B, hierna onderscheidenlijk ook aangeduid als 'basisunits' en als 'cumulerende units') in beide fondsen toegewezen. Eind juni 1999 heeft klager aan verzekeraar te kennen gegeven de verzekering te willen afkopen. Bij de berekening van de afkoopwaarde van de A-units heeft verzekeraar een 'omrekeningsfactor' toegepast van 0,30.

De op de verzekering toepasselijke algemene voorwaarden luiden, voor zover hier van belang:

'Sectie F- Afkoop

(…)

2. Volledige afkoop

De afkoopwaarde bedraagt:

a. de waarde op basis van de biedkoers van alle bij de polis behorende cumulerende units, plus

b. indien (…) tenminste over een periode van 2 jaren de verschuldigde premies zijn betaald, de waarde op basis van de biedkoers van alle basisunits vermenigvuldigd met de factor zoals vermeld in appendix 2.'

Appendix 2 bevat de tabel voor de vaststelling van de afkoopwaarde. Daaruit blijkt dat bij afkoop op een tijdstip waarop nog 26 hele jaren tot de berekeningsdatum (4 december 2025) resteren, de waarde wordt vastgesteld met inachtneming van de factor 0,30.

2004/47 Le

De klacht

De Ombudsman Levensverzekering heeft (de vertegenwoordiger van) klager bij brief van 31 oktober 2000 medegedeeld dat de bij de afkoop toegepaste aftrek van 70% van de waarde van de A-units dient ter compensatie van de door verzekeraar bij aanvang van de verzekering gemaakte kosten, die in hoofdzaak betrekking hebben op de provisie voor de bemiddelaar. Om deze kosten te verrekenen wijst verzekeraar gedurende de eerste drie jaren enkel A-units toe. Door daarnaast bij afkoop een korting op het rendement van de A-units van 70% toe te passen, profiteert verzekeraar van het rendement op een wijze die niet in verband staat met de werkelijke kosten en die als buitenproportioneel valt aan te merken.

Het standpunt van verzekeraar

De Ombudsman Levensverzekering heeft eerder in een brief aan (de vertegenwoordiger van) klager geconcludeerd dat "de afkoopwaarde is berekend in overeenstemming met de bij de polis behorende algemene voorwaarden." Verzekeraar komt daarom niet meer terug op de korting zelf. Het principe achter de korting laat zich als volgt duidelijk maken. De eerste kosten worden verrekend door een correctie op de koers van de basisunits. Van de premies die in de eerste drie jaren worden betaald, worden basisunits gekocht; daarna worden er cumulerende units gekocht. Gedurende de looptijd van de premiebetaling wordt jaarlijks 4% ten laste van de koers van de basisunits gebracht. Deze kosten komen dus ten laste van de premies die in de eerste drie jaar worden betaald.

Als de verzekering wordt afgekocht, heeft verzekeraar geen mogelijkheid meer om de resterende eerste kosten te verrekenen. Een mogelijkheid om deze kosten toch te verrekenen is de door verzekeraar gehanteerde afkoopkorting. Met een rentefactor van 4.5% corrigeert verzekeraar de toekomstige verrekeningen op de waarde van de basisunits. Er is derhalve geen dubbele verrekening, maar een verrekening van toekomstige onttrekkingen waarvan de contante waarde op basis van 4.5% wordt bepaald.

Het commentaar van klager

Na kennisneming van het verweer van verzekeraar heeft klager zijn klacht gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

1. De klacht houdt in dat de zogenoemde 'eerste kosten' tweemaal worden verrekend, omdat verzekeraar deze kosten niet slechts bij de toewijzing van de A-units in rekening brengt en daarbij profiteert van het rendement, maar ook bij afkoop door middel van een korting.
2. Verzekeraar heeft betwist dat de eerste kosten dubbel worden verrekend en daartoe het volgende aangevoerd. Zolang premie wordt betaald, worden de eerste kosten verrekend door een correctie op de basisunits (A-units). Als de verzekering wordt afgekocht, vindt verrekening van de resterende eerste kosten plaats door toepassing van een afkoopkorting. De afkoopwaarde is berekend in overeenstemming met de algemene voorwaarden.
3. De wijze waarop de bij afkoop nog niet verrekende kosten worden verrekend, is geregeld in de hiervoor onder Inleiding geciteerde sectie F van de algemene voorwaarden en de daarbij behorende Appendix 2. Voor de verweten dubbele verrekening bevatten de aan de Raad overgelegde stukken geen steun. De omstandigheid dat verzekeraar bij verrekening van de eerste kosten profiteert van een deel van het rendement leidt niet tot een ander oordeel.
4. Het voorgaande leidt ertoe dat niet kan worden gezegd dat verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad, zodat de klacht ongegrond moet worden verklaard.

2004/47 Le

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 14 juni 2004 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. E.J. Numann, mr. F.R. Salomons en mr. J.R. Schaafsma, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De Secretaris:

(Mr. C.A.M. Splinter)